

Тема 7 Аудит фінансової звітності

7.1 Мета, завдання та об'єкти аудиту фінансової звітності.

7.2 Етапи аудиту фінансової звітності.

7.3 Методика перевірки Балансу.

7.1 Мета, завдання та об'єкти аудиту фінансової звітності.

Згідно з МСА, мета аудиторської перевірки фінансових звітів полягає в наданні аудитору можливості висловити думку стосовно того, чи відповідають підготовлені фінансові звіти в усіх суттєвих аспектах концептуальній основі фінансової звітності.

Предметом аудиту фінансової звітності є встановлення відображення в усіх суттєвих аспектах реального фінансового стану суб'єкта господарювання, взаємозв'язку та порівнянності показників форм фінансової звітності, відповідності концептуальній основі фінансової звітності, розкриття облікової політики у фінансовій звітності відповідно чинного законодавства.

Основними завданнями аудиту фінансової звітності є:

- визначення достовірності та відповідності даних фінансової звітності даним Головної книги, реєстрів аналітичного обліку;
- перевірка узгодженості показників форм фінансової звітності;
- проведення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання;
- перевірка розкриття облікової політики у фінансовій звітності.

Завдання аудиту фінансової звітності визначаються аудитором, виходячи з умов договору на проведення аудиту, а також залежать від професійних знань аудитора.

При проведенні аудиту фінансової звітності особливу увагу аудитор повинен приділити дотриманню суб'єктом господарювання вимог НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке визначає мету, склад, принципи підготовки фінансової звітності, призначення і розкриття елементів фінансової звітності.

При складанні фінансової звітності необхідно враховувати якісні характеристики фінансової звітності, дотримання яких аудитор повинен підтвердити при проведенні аудиту фінансової звітності.

Об'єктами обліку фінансової звітності є:

- склад фінансової звітності (Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про власний капітал, Звіт про рух грошових коштів, Примітки до фінансової звітності);
- елементи фінансової звітності (активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, грошові кошти, еквіваленти грошових коштів, власний капітал);
- наказ про облікову політику;
- Головна книга та облікові реєстри.

7.2 Етапи аудиту фінансової звітності.

Аудит фінансової звітності необхідно проводити у відповідній послідовності, яка забезпечить досягнення мети аудиту та виконання завдань аудиту фінансової звітності.

Послідовність аудиту визначають окремі етапи проведення аудиту. Визначення етапів аудиту залежить від умов договору на проведення аудиту, стану внутрішнього контролю суб'єкта господарювання, знання бізнесу клієнта, а також від кваліфікації аудиторів. Аудиторські фірми, як правило, виходячи з практичної діяльності вже мають свої методики проведення аудиту фінансової звітності, що значно спрощує проведення аудиту як в часі, так і в обсязі перевірки.

Практика аудиту фінансової звітності виділяє наступні етапи аудиту фінансової звітності:

- підготовчий етап;
- перевірка фінансової звітності за формою;
- перевірка правильності складання форм фінансової звітності;
- перевірка узгодженості показників форм фінансової звітності.

Підготовчий етап.

Перед початком аудиторської перевірки фінансової звітності аудитору необхідно визначити нормативну базу, відповідно якої складається фінансова звітність і відповідно якої проводиться перевірка.

Нормативна база аудиту фінансової звітності складається із зовнішньої та внутрішньої нормативної бази.

Зовнішня нормативна база - закони, постанови, накази, положення (стандарти) з обліку і аудиту, методичні рекомендації з обліку і аудиту тощо.

Зовнішня нормативна база необхідна аудитору для перевірки законності та достовірності показників фінансової звітності, відображення фінансово – господарських операцій та фактів фінансово - господарської діяльності в обліку та звітності, складання аудиторського висновку.

Внутрішня нормативна база – установчі документи, колективний договір, наказ про облікову політику, ліцензії, патенти, накази, розпорядження, посадові інструкції тощо. При проведенні аудиторської перевірки аудитору необхідно проаналізувати внутрішню нормативну базу на її відповідність зовнішній нормативній базі.

Також на підготовчому етапі аудитору необхідно дослідити організаційно – правову форму суб'єкта господарювання, організаційну структуру управління, розподіл прав і обов'язків на різних рівнях управління, види діяльності, матеріали попередніх аудиторських перевірок та документів перевірок іншими контролюючими органами.

Етап 1 - перевірка фінансової звітності за формою.

Етап перевірки фінансової звітності за формою розпочинається з дослідження встановлення відповідності форм фінансової звітності

затвердженим нормативним документам, які регламентують порядок їх заповнення.

Мета етапу – візуальна перевірка правильності записів всіх реквізитів звітності та виявлення самостійних змін у встановлених формах фінансової звітності, наявність виправлень та підписів.

Основним завданням цього етапу є встановлення дотримання всіх передбачених нормативними документами вимог щодо оформлення форм звітності, обов'язкових реквізитів, правильність заповнення відповідних рядків і граф звітності.

Аудитору необхідно перевірити правильність заповнення їх адресної частини: найменування звіту, звітний період, назва, організаційно – правова форма та місце знаходження підприємства, одиниця виміру, формат подання числових показників, форма власності, згідно до Класифікатора форм власності.

На якість аудиторської перевірки фінансових звітів впливає правильність заповнення граф фінансової звітності на початок звітного періоду. Аудитору необхідно порівняти показники зазначених граф з їх даними фінансової звітності за відповідні попередні періоди.

Для підтвердження достовірності фінансової звітності аудитору необхідно ознайомитися з аудиторським висновком за попередній звітний період, який підтверджує достовірність фінансової звітності та показники звітності на початок звітного періоду.

На цьому етапі перевіряється дотримання встановлених законодавством строків і термінів подання фінансової звітності, що свідчить про своєчасність звітування суб'єктом господарювання органам, уповноваженим приймати фінансову звітність.

Етап 2 – Перевірка правильності складання форм фінансової звітності.

Метою етапу перевірки правильності складання форм фінансової звітності є перевірка дотримання суб'єктом господарювання принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності та якісних характеристик фінансової звітності.

Визначення відповідності фінансової звітності принципам та якісним їх характеристикам проводиться шляхом порівнянням показників фінансової звітності з даними установчих документів, даними синтетичного та аналітичного обліку, при необхідності з даними первинних документів. Особлива увага приділяється аудиту дотримання облікової політики нормативній базі, встановленню правильності відображення об'єктів обліку відповідно П(С)БО.

На етапі перевірки правильності складання фінансової звітності аудитору необхідно перевірити:

- дотримання умов визнання активів, зобов'язань, доходів, витрат для їх відображення в фінансовій звітності;

- методи та правильність визначення первісної оцінки, оцінки на дату Балансу;

- відповідність даних первинних документів реєстрам обліку;

- відповідність даних синтетичного та аналітичного обліку даним Головної книги;

- відповідність даних Головної книги даним фінансової звітності.

На цьому етапі аудиторської перевірки якість аудиторських процедур залежить від професійності аудитора, який визначає методи та прийоми аудиту, необхідні об'єкти аудиту, що надають йому підстави висловити думку стосовно достовірності фінансової звітності.

Етап 3 - Перевірка узгодженості показників форм фінансової звітності.

№	Показники, що порівнюються	Порівнювальні показники
Форма № 1 «Баланс»		
1	Рядок 1000 графи 3 і 4	Форма № 1, рядок 1001 мінус рядок 1002, графи 3 і 4
2	Рядок 1010 графи 3 і 4	Форма № 1, рядок 1011 мінус рядок 1012, графи 3 і 4
3	Рядок 1095 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1000, 1005, 1010, 1015, 1020, 1030, 1035, 1040, 1045, 1090, графи 3 і 4
4	Рядок 1195 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1100, 1110, 1125, 1130, 1135, 1155, 1160, 1165, 1170, 1190, графи 3 і 4
5	Рядок 1300 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1095, 1195, 1200, графи 3 і 4
6	Рядок 1495 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1400, 1405, 1410, 1415, 1420, 1425, 1430, графи 3 і 4
7	Рядок 1595 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1500, 1510, 1515, 1520, 1525, графи 3 і 4
8	Рядок 1695 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1600, 1610, 1615, 1620, 1625, 1630, 1660, 1665, 1690, графи 3 і 4
9	Рядок 1900 графи 3 і 4	Форма № 1, сума рядків: 1495, 1595, 1695, 1700, графи 3 і 4
Форма № 2 «Звіт про фінансові результати»		
10	Рядок 2090 графа 3	Форма № 2, різниця рядків: рядок 2000 – рядок 2050
11	Рядок 2095 графа 3	Форма № 2, різниця рядків: рядок 2050 – рядок 2000
12	Рядок 2190 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2090 + рядок 2120 – рядок 2130 – рядок 2150 – рядок 2180
13	Рядок 2195 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2095 – рядок 2120 + рядок 2130 + рядок 2150 + рядок 2180
14	Рядок 2290 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2195 + рядок 2200 + рядок 2220 + рядок 2240 – рядок 2250 – рядок 2255 – рядок 2270
15	Рядок 2295 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2195 – рядок 2200 – рядок 2220 – рядок 2240 + рядок 2250 + рядок 2255 + рядок 2270
16	Рядок 2350 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2190 + рядок 2290
17	Рядок 2355 графа 3	Форма № 2, сума рядків: рядок 2295 + рядок 2195
18	Рядок 2550 графа 3	Форма № 2, сума рядків: 2500, 2505, 2510, 2515, 2520

7.3 Методика перевірки Балансу.

Мета аудиту Балансу – висловлення думки відносно відповідності статей Балансу концептуальним основам фінансової звітності та критеріям відповідно Концептуальній основі задач по наданню впевненості.

Основними завданнями аудиту Балансу є:

- перевірка відповідності залишків на початок звітного періоду залишкам на кінець минулого року;
- перевірка даних статей Балансу на кінець звітного періоду відповідно результатам інвентаризації;
- перевірка відповідності залишків на рахунках Головної книги із показниками Балансу;
- перевірка Балансу на арифметичну точність;
- у разі змін залишків внаслідок виправлення помилок минулих періодів – перевірка характеру помилок, їх вплив на фінансову звітність. Адекватність внесених змін;
- складення пробного Балансу на кінець звітного періоду та порівняння його з даними для перевірки (за необхідністю).

Основними джерелами інформації для аудиту Балансу мають бути:

- наказ про облікову політику;
- Баланс;
- Головна книга,
- Регістри синтетичного та аналітичного обліку;
- Первинні документи;
- Довідки бухгалтерії з необхідними розрахунками.
- Звіт про фінансові результати;
- Звіт про власний капітал;
- Звіт про рух грошових коштів;
- Примітки до фінансової звітності.
- Перелік типових порушень при складанні Балансу.

Аудит Балансу розпочинається з оцінки системи внутрішнього контролю для визначення аудиторських процедур, методичних прийомів проведення аудиту. На підставі результатів оцінки складається програма аудиту Балансу.

При складанні програми аудиту Балансу необхідно враховувати методологічні принципи формування інформації про активи, зобов'язання, власний капітал відповідно НП(С)БО і П(С)БО, а саме умови визнання та первісна оцінка, оцінка на дату балансу, визначення необхідних резервів та забезпечень та їх оцінка на дату Балансу.

Програма аудиту Балансу складається аудитором, враховуючи особливості суб'єкта господарювання та особистих професійних знань, а саме тому програма складається окремо для кожної перевірки.

Аудит Балансу починають з аналізу критерію достовірності оцінки активів та зобов'язань. Аудитор має підтвердити правильність відображення в Балансі кожної статті.

Перевірка показників Балансу на відповідність критеріям оцінки включає такі аудиторські процедури:

1. Перевірка реального існування активів, капіталу, зобов'язань, відображених в Балансі.

Перевірка проводиться методичними прийомами: фактичного контролю (результати інвентаризації), документальною перевіркою, підтвердження тощо. Методичний прийом перевірки аудитор вибирає відповідно до об'єкта перевірки. Відображення в Балансі активів, капіталу, зобов'язань, які не повинні відображатися у зв'язку з не виконанням умов визнання, порушення принципів фінансової звітності, призводить до викривлення показників Балансу, а також впливають на показники фінансового стану суб'єкта господарювання.

2. Оцінка тотожності показників Балансу та реєстрів обліку.

Перевірка проводиться шляхом порівняння показників, що містяться у відповідній формі, із залишками та оборотами за рахунками Головної книги і реєстрів синтетичного та аналітичного обліку. Якщо показник статті Балансу визначається за декількома синтетичними рахунками (наприклад, «Основні засоби», «Запаси») аудитору необхідно підтвердити такі показники додатковими розрахунками, які відображаються в робочих документах аудитора.

Аудитор особливу увагу приділяє об'єктам обліку з високим рівнем ймовірності помилки в підтвердженні – це дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, грошові кошти, статутний капітал. Програмою аудиту необхідно передбачити аудиторські процедури перевірки достовірності таких показників, використовуючи прийоми аудиту: підтвердження, зустрічна перевірка, арифметична перевірка.

3. Оцінка відповідності бухгалтерського обліку нормам чинного законодавства і нормативним документам.

На цьому етапі аудиту проводиться оцінка: законності здійснених операцій з придбання, зберігання, контролю наявності, використання, реалізації відповідно до вимог чинного законодавства; правильності їх документального оформлення; методів розрахунку; арифметичної точності розрахунків.

4. Перевірка приналежності активів, відображених у Балансі суб'єкта господарювання.

Перевіряються майнові права на майно суб'єкта господарювання, законність придбання відповідно чинного законодавства та правильність документального оформлення, достовірність оцінки.

5. Перевірка достовірності, повноти, адекватності відображення активів і пасивів.

Аудитор встановлює правильність розрахунку та відображення в обліку результатів переоцінки активів, правильності проведеної класифікації активів і пасивів відповідно П(С)БО.

6. Перевірка оцінки активів і пасивів протягом року відповідно до прийнятої облікової політики.

Перевірка передбачає встановлення дотримання підприємством протягом звітного року методів оцінки, обраних на початок звітного періоду та їх відповідність П(С)БО.

7. Перевірка облікових записів і даних Балансу з точки зору їх належності до звітного періоду.

Звертається увага на операції, які відбулися з активами, відображені в обліку в тому періоді, в якому вони відбулися.

8. Оцінка принципу безперервності функціонування суб'єкта господарювання.

Кількість аудиторських процедур повинна бути економічно доцільна, мати певну мету, завдання, відповідати якості проведення аудиту. Аудиторські докази за результатами проведених аудиторських процедур аудитор відображає в робочих документах. Форма робочих документів обирається аудитором, але кожен робочий документ повинен відображати джерела інформації, виявлені порушення.

На заключному етапі проведення аудиту Балансу аудитор проводить аналіз виявлених порушень, помилок. Обговорює з управлінським персоналом результати аудиту, визначає шляхи усунення виявлених порушень. Оформлює підсумкові документи та готує аудиторський висновок.

Аналіз фінансового стану ВАТ «Мотор» наведено у таблицях 7.1-7.6.

Таблиця 7.1 - Аналіз майнового стану підприємства ВАТ «Мотор»

№	Показник	Назва документу	Нормативне значення	Фактичне значення показника		
				за 2013 рік	за 2014 рік	відхилен-ня
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт зносу основних засобів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	зменшення	0,576	0,569	- 0,007
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	зменшення	0,576	0,569	- 0,007
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,576	0,569	- 0,007
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	зменшення	0,576	0,569	- 0,007
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		0,576	0,569	- 0,007
Висновок: коефіцієнт зносу основних засобів ВАТ «Мотор» в 2014 році зменшився, це свідчить про зменшення ступеню зносу основних засобів, що є позитивною тенденцією для майнового стану.						

Продовження таблиці 7.1

1	2	3	4	5	6	7
2	Коефіцієнт оновлення основних засобів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	0,092	0,1	0,008
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	0,092	0,1	0,008
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,092	0,1	0,008
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	збільшення	0,101	0,108	0,007
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		0,092	0,1	0,008
Висновок: коефіцієнт оновлення в 2014 році в порівнянні з 2013 роком збільшився, отже, інтенсивність оновлення основних засобів збільшилась.						
3	Коефіцієнт вибуття основних засобів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	менше, ніж коефіцієнт оновлення основних засобів	0,027	0,03	0,003
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	менше, ніж коефіцієнт оновлення ОЗ	0,027	0,03	0,003
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,027	0,03	0,003
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		0,027	0,03	0,003
Висновок: інтенсивність вибуття основних засобів збільшилась, але в 2013 та 2014 році коефіцієнт вибуття менший за коефіцієнт оновлення, отже, значення коефіцієнту вибуття відповідає нормативному значенню.						

Таблиця 7.2 - Аналіз ліквідності підприємства

№	Показник	Назва документу	Нормативне значення	Фактичне значення показника		
				за 2013 рік	за 2014 рік	відхилення
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт покриття (коефіцієнт поточної ліквідності)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 1	1,5	1,725	0,225
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>1	1,5	1,725	0,225
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств	1,5 – 2,5	1,5	1,725	0,225
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	>1 збільшення	1,5	1,725	0,225
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		1,5	1,725	0,225
Висновок: коефіцієнт покриття ВАТ «Мотор» більше 1, це свідчить про спроможність підприємства погасити свої поточні зобов'язання, тобто своєчасно повернути борги; в 2014 році показник збільшився, це свідчить про збільшення платоспроможності підприємства.						
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	0,6 - 0,8	0,48	0,595	0,115
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	0,6 – 0,8	0,48	0,595	0,115
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	0,6 – 0,8	0,478	0,594	0,116
Висновок: коефіцієнт швидкої ліквідності не досягає нормативного значення, це свідчить про недостатність платіжних можливостей підприємства для покриття поточних зобов'язань за умови вчасного проведення розрахунків з дебіторами; але в 2014 році в порівнянні з попереднім періодом показник збільшився, що свідчить про підвищення рівня платоспроможності підприємства.						

Продовження таблиці 7.2

1	2	3	4	5	6	7
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,12	0,184	0,064
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	0,12	0,184	0,064
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	0,2 - 0,35	0,069	0,082	0,013
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	0,2 – 0,35	0,12	0,184	0,064
<p>Висновок: коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2014 р збільшився в порівнянні з 2013 роком, це свідчить про збільшення спроможності підприємства в найкоротший термін погасити свої поточні зобов'язання. В 2013 році ВАТ «Мотор» в короткий термін могло погасити 12% своїх поточних зобов'язань (за Методикою аналізу – 7%), в 2014 році – 18,4% своїх поточних зобов'язань (8,2% за Методикою аналізу)</p>						
4	Чистий оборотний капітал (тис.грн.)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	406 860	737 675	330 815
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	406 860	737 675	330 815
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		406 860	737 675	330 815
<p>Висновок: наявність чистого оборотного капіталу ВАТ «Мотор» свідчить про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність; збільшення чистого оборотного капіталу є позитивною тенденцією та показує збільшення можливостей підприємства.</p>						

Таблиця 7.3 - Аналіз фінансової стійкості підприємства

№	Показник	Назва документу	Нормативне значення	Фактичне значення показника		
				за 2013 рік	за 2014 рік	відхилення
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0,5	0,615	0,614	- 0,001
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0,5	0,615	0,614	- 0,001
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств	>= 0,5	0,615	0,614	- 0,001
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	> 0,5 збільшення	0,615	0,614	- 0,001
Висновок: частка власного капіталу в загальній сумі засобів підприємства склала в 2013 році – 61,5%, в 2014 році – 61,4%. В динаміці відбулось незначне зменшення показника, але з огляду на нормативне значення можна сказати, що фінансовий стан ВАТ «Мотор» має достатній рівень незалежності від зовнішніх джерел фінансування.						
2	Коефіцієнт фінансування	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	< 1 зменшення	0,626	0,629	0,003
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	<1 зменшення	0,626	0,629	0,003
Висновок: збільшення коефіцієнта фінансування в 2014 році на 0,003 свідчить про незначне посилення залежності підприємства від позикового капіталу та зниження його фінансової стійкості.						
3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0,1	0,333	0,42	0,087
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	> 0,1	0,5	0,725	0,225
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств	>= 0,5	0,333	0,42	0,087
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	> 0,1	0,288	0,362	0,074
Висновок: збільшення коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами в 2014 році свідчить про збільшення частки оборотних активів, які фінансуються за рахунок власних коштів підприємства, а, отже, і про покращення фінансового стану.						

Продовження таблиці 7.3

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,292	0,412	0,12
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	> 0 збільшення	0,292	0,412	0,12
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств	0,4 - 0,6	0,292	0,412	0,12
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	> 0,1	0,249	0,353	0,104
Висновок: коефіцієнт маневреності власного капіталу ВАТ «Мотор» в 2014 році збільшився в порівнянні з показником 2013 року, це свідчить про збільшення частки капіталу, який перебуває в обороті та збільшення можливостей маневрувати власними коштами.						

Таблиця 7.4 - Аналіз ділової активності

№	Показник	Назва документу	Нормативне значення	Фактичне значення показника		
				за 2013 рік	за 2014 рік	відхилення
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт оборотності активів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	0,478	0,675	0,197
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	0,478	0,675	0,197
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	збільшення	0,478	0,675	0,197
Висновок: збільшення коефіцієнту оборотності активів ВАТ «Мотор» в 2014 році свідчить про прискорення обороту активів підприємства та збільшення ефективності використання підприємством всіх наявних ресурсів.						
2	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	2,18	3,08	0,9
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	2,18	3,08	0,9
Висновок: коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості збільшився на 0,9 в 2014 році, це свідчить про прискорення швидкості обороту кредиторської заборгованості підприємства, тобто поліпшення платіжної дисципліни підприємства у відношеннях з постачальниками, бюджетом та іншими кредиторами або скорочення закупівель з відстроченням платежу.						

Продовження таблиці 7.4

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

3	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	2,337	3,303	0,966
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	2,337	3,303	0,966
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		3,793	5,338	1,545
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	3,719	5,236	1,517
Висновок: збільшення коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості в 2014 році в порівнянні з 2013 роком свідчить про збільшення швидкості обороту дебіторської заборгованості, тобто поліпшення платіжної дисципліни покупців (своєчасне погашення покупцями заборгованості перед підприємством) або скорочення обсягів продажу продукції з відстроченням платежу.						
4	Строк погашення дебіторської заборгованості (днів)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	зменшення	107,4	76	- 31,4
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	зменшення	107,4	76	- 31,4
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		107,4	76	- 31,4
Висновок: строк погашення дебіторської заборгованості в 2014 році зменшився на 31 день, що є позитивною оцінкою діяльності ВАТ «Мотор».						
5	Строк погашення кредиторської заборгованості (днів)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	зменшення	115,14	81,5	- 33,64
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	зменшення	115,14	81,5	- 33,64
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		151,49	117,38	- 34,11
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		162,4	125,8	- 36,6
Висновок: строк погашення кредиторської заборгованості в 2014 році зменшився, це свідчить про зменшення періоду повернення боргів підприємством.						

Продовження таблиці 7.4

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

6	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	0,771	0,995	0,224
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	0,771	0,995	0,224
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	0,771	0,995	0,224
Висновок: коефіцієнт оборотності запасів збільшився у 2014 році на 0,224 в порівнянні з 2013 роком; це свідчить про збільшення інтенсивності використання матеріальних запасів підприємства.						
7	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	0,704	0,995	0,291
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	0,704	0,995	0,291
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,728	1,024	0,296
Висновок: фондівіддача в 2014 році збільшилась, це свідчить про збільшення ефективності використання основних засобів ВАТ «Мотор».						
8	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	збільшення	0,777	1,099	0,322
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	збільшення	0,777	1,099	0,322
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства		0,803	1,131	0,328
Висновок: збільшення коефіцієнта оборотності власного капіталу в 2014 році в порівнянні з 2013 роком свідчить про підвищення ефективності використання власного капіталу, зростання ділової активності ВАТ «Мотор».						

Таблиця 7.5 - Аналіз рентабельності підприємства

№	Показник	Назва документу	Нормативне значення	Фактичне значення показника		
				за 2013 рік	за 2014 рік	відхилення
1	2	3	4	5	6	7
1	Коефіцієнт рентабельності активів	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,015	0,08	0,065
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	0,015	0,08	0,065
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,015	0,08	0,065
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	>0 збільшення	0,015	0,08	0,065
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	0,015	0,08	0,065
Висновок: коефіцієнт рентабельності активів у 2014 році збільшився на 0,065 в порівнянні з 2013 роком, що свідчить про збільшення ефективності використання активів ВАТ «Мотор».						
2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,025	0,13	0,105
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	0,025	0,13	0,105
		Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств		0,025	0,13	0,105
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	>0 збільшення (0,13-0,24)	0,025	0,13	0,105
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	0,025	0,13	0,105
Висновок: збільшення коефіцієнту рентабельності власного капіталу на 0,105 свідчить про підвищення ефективності вкладення коштів у ВАТ «Мотор».						

Продовження таблиці 7.5

1	2	3	4	5	6	7
3	Коефіцієнт рентабельності діяльності	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,032	0,118	0,086
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	0,032	0,118	0,086
		Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	>0 збільшення	0,032	0,118	0,086
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	0,032	0,118	0,086
Висновок: збільшення коефіцієнту рентабельності діяльності на 0,086 свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності підприємства.						
4	Коефіцієнт рентабельності продукції	Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	> 0 збільшення	0,165	0,266	0,101
		Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	>0 збільшення	0,165	0,266	0,101
		Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	збільшення	0,623	0,778	0,155
Висновок: коефіцієнт рентабельності продукції збільшився в 2014 році в порівнянні з 2013 роком, це свідчить про збільшення прибутковості господарської діяльності ВАТ «Мотор» від основної діяльності.						

Таблиця 7.6 - Порівняння фінансових показників

№	Показник	Рік	Назва документу					Відхилення (максимальне)
			Положення про порядок здійснення аналізу фін. стану підприємств	Методичні рекомендації з підготовки аудиторського висновку	Методичні рекомендації з аналізу й оцінки фін. стану підприємств	Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств	Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Коефіцієнт оновлення основних засобів	2013	0,092	0,092	0,092	0,101	0,092	0,009
		2014	0,1	0,1	0,1	0,108	0,1	0,008
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	2013	0,48	0,48	-	-	0,478	0,002
		2014	0,595	0,595	-	-	0,594	0,001
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2013	0,12	0,12	-	0,069	0,12	0,051
		2014	0,184	0,184	-	0,082	0,184	0,102
4	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	2013	0,333	0,5	0,333	-	0,288	0,212
		2014	0,42	0,725	0,42	-	0,362	0,363
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	2013	0,292	0,292	0,292	-	0,249	0,043
		2014	0,412	0,412	0,412	-	0,353	0,059
6	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2013	2,337	2,337	3,793	-	3,719	1,456
		2014	3,303	3,303	5,338	-	5,236	2,035
7	Строк погашення кредиторської заборгованості	2013	115,14	115,14	151,49	-	162,4	47,26
		2014	81,5	81,5	117,38	-	125,8	44,3
8	Коефіцієнт оборотності основних засобів	2013	0,704	0,704	0,728	-	-	0,024
		2014	0,995	0,995	1,024	-	-	0,029
9	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2013	0,777	0,777	-	-	0,803	0,026
		2014	1,099	1,099	-	-	1,131	0,032
10	Коефіцієнт рентабельності і продукції	2013	0,165	0,165	-	-	0,623	0,458
		2014	0,266	0,266	-	-	0,778	0,512

Контрольні питання.

1. З чого складається формальна перевірка фінансової звітності?
2. Що означає аналітична перевірка фінансової звітності?
3. Назвіть та охарактеризуйте етапи перевірки фінансової звітності.
4. Як перевірити правильність показників Балансу?
5. Назвіть основні завдання та напрями перевірки аудитором Балансу.
6. Назвіть основні завдання та напрями перевірки Звіту про фінансові результати.
7. Назвіть основні завдання та напрями перевірки Звіту про власний капітал.
8. Назвіть основні завдання та напрями перевірки Звіту про рух грошових коштів.
9. Поясніть суть перевірки принципу безперервності функціонування суб'єкта господарювання.